

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő részletekben: Kézdivásárhely, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadó hivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Választások előtt.

Országsszerte megindultak a választási mozgalmak. Nincs olyan kerület, melynek jelöltje ne lenne. Hisz még egy hét és döntésre kerül az ország sorsa. A szabad-
elvűpárt majdnem minden kerületben állított jelölteket. Az ellenzéki mozgalom észre sem vehető a szabadelvűpárt nagyarányu szervezkedése mellett. Előreláthatólag Bánffy Dezső báró, mint egy kormánypárti politikus elég mélyértelműen megjegyezte: „ijesztő többséggel” tér vissza a parlamentbe.

Pedig azt még sem lehet tagadni, hogy ebben az országban még mindig van sok ellenzéki szellem és érzelm. A hiba inkább abban rejlik, hogy nincs szervezett ellenzék, mely magában egyesítené az elégtelen elemeket. Az országgyűlési ellenzék önmagát tönkretette, vezérei hitelvesztettek, népszerűtlenebb lettek. Azelőtt a kormány-férfiakat szokták lejáratni, most az ellenzék mondott csődöt. Itt van, a választás tüzebe bedobva az Ausztriával való gazdasági kiegyezés, a kvóta kérdése és imé nincs cél tudatos, komoly ellenzék. A kormánynak oly óriási többsége lesz, minő soha sem volt. Hol maradnak Apponyi Albert gróf nemzeti aspirációi, hol marad Kossuth Ferencz dicső atja emlékével és „szent hagyományai”? Hát Ugron mit tud megmenteni a magyarnak? Bánffy Dezső báró a legcsekélyebb akadály nélkül foglalja el előttünk a tét. Hol vannak hát ezek az ellenzéki pártok? Az egyik részök hallgat, Kossuth beteg, Helfi üzleti ügyeivel van elfoglalva, Eötvös Károly ki nem mozdul az Abbáziából. Justh Gyula pártelnök végzi az egész akciót, paktumokat kötve a kormánypárttal, kiegyezve vele ötven százalékban. Ellenben beszél Ugron, de nem hallgatnak rá; beszél Apponyi Albert gróf és lelkesedés helyett országos szánalmat és részvétet kelt szomorú helyzete miatt, ki valóban elmondhatja, hogy „a világon vesztes csak én vagyok.” A waterloói csata után, midőn veszve volt a nagy császárság, Napoleont egyetlen katonája sem hagyta el. Fedezték visszavonulását Páris felé és testőrként állottak a nagy bukott mellett. Apponyit azonban már az ütközet előtt elhagyták hívei és most veszni hagyják magát a vezért. A nemzeti párt ugyszólván nem is vesz részt a választáson. A függetlenségi Kossuth-párt a legkényelmesebb passzívításban van. Azt várja, hogy kormánypárti protekcióval válaszszaák be jelöltjeit. „Annyian a mennyien bejövünk” — jegyezte meg elmésen Justh Gyula. Leg-

kisebb gondjuk is több a pártszervezkedésnél. Annál tevékenyebb azonban Ugron Gábor, de mi haszna. Végig korteskedte az egész országot és jelöltjei sem akadnak. Egy pár Kasits Péter lobogtatja Ugron zászlóját. Ez a helyzet leghívebb képe.

Benke Gyula fogadtatása.

K.-Vásárhely, 1896. okt. 19.

Benne vagyunk az alkotmányos küzdelmek kellő közepében s ha a politikai élet hullámai sok minden ocsmány dolgot felvetnek is, de olykor olykor felszínre hoz egy-egy drága gyöngyöt is, látnunk némelykor olyan jelenetet is, mely gyönyörűséggel s igaz hazafias lelkesedéssel tölti el szíveinket. Ilyen volt az a gyönyörű tüntetés, melyet mult hétfőn a kézdivásárhelyi szabadelvű párt jelöltje Benke Gyula budapesti takarékpénztári igazgató mellett rendezett. Nem a párt ember lelkesedése, hanem a való igazság mondatja velünk, hogy ilyen szép és impozáns tüntetés — az egy miniszterjárást kivéve — nem volt K.-Vásárhelyt s ha abból minden levonunk, a mi levonandó, ugys megmarad annyi, hogy azt bobizonyítsa, miszerint K.-Vásárhelyt a szabadelvű párt eszméje elég erős arra, hogy diadalmasan mérközzék meg az ellenzékkel. A reggeli vonattal volt megérkezendő a képviselőjelölt, kinok fogadására számtalan kocsiiban vonult ki a közönség, s már reggel 8 óra tájban megtelt a perron intelligens publikummal. A vonat 9 órakor robotott be tüzoltói zenekar hangjai s a választók lelkes örömrivalgása között. — Benke Gyula a közönség szakadatlan éljenzései között szállt le a vonatról. Kiséretében voltak Bartók Károly polgármester és Kovács Dániel pártelnök s ezen kívül a szabadelvű párt néhány tekintélyes embere, kik Brassóban csatlakoztak a jelölthöz. A perronon lapunk szerkesztője Dobay János fogadta a jelöltet, következő beszédet intézte hozzá:

Nagyságos Verérgazgató Ur!

Mélyen tisztelt Polgártárs!

Legyen ön üdvözlve e város területén, mint a kézdivásárhelyi szabadelvű párt képviselőjelöltje. Ugy szólnak önöz, mint székelj testvérünkhez, ki elszakadva idegenbe, most visszatért, hogy itt a székelj földön, hol egykoron ősei bölcsője ringott, eselekvési kört szerezzen magának, melyben fényes tehetségeit és nagy befolyását e város és a székeljiek érdekében érvényesíthesse. Az első szó, mely e város határában hangzik, legyen a rendíthetlen bizalom, az őszinte tisztelet és szeretet hangja s az első óhaj, melynek kifejezést adunk, legyen az, hogy az isteni gondviselés vezérelje diadalra azon zászlót, mely alatt ön megküzdött a legközelebbi napok nehéz harczeit. Isten hozta körünkbe. Éljen sokáig!

Ezen üdvözlő beszédre a jelölt emlékedett hang-
gu beszédében válaszolt, mely előre is megnyerte hallgatói tetszését. Az éljenzés ismét elementaris erővel tört ki s percekig eltartott. A kölcsönös üdvözlések kiecsérelése után lassankint sorakozott a tömeg s az óriási menet megindult a város felé. Elöl a tüzoltói zenekar, a társulatok zászlóik alatt s nyomban utána a kocsi beláthatatlan sora s mindenik vadonat új kortes zászlókkal felékesítve. A menetnek igazán ünnepies jellege volt, melyhez hasonló még másutt is ritkán lehet látni. A kocsi sorát — szokás szerint — a hivatalos fogat polgármester és rendőr kapitánnyal nyitotta meg, mely után

mindjárt a jelölt kocsija következett, ki Kovács Dániel pártelnök társaságában volt. Ezután aztán a többi kocsi vég nélküli sora mind-mind zászlóval ékesítve és telve párthívekkel. Így haladt be a menet a tanácsházhoz, hol a programbeszéd megtartandó volt. Megelőző napokban híre járt, hogy az ellenzék ezen alkalommal tüntetést fog rendezni, azonban ez — hála az égnek — nem következett be. A mi polgárságunk ezuttal is oly higgadtan és politikailag érettnek bizonyult be, mint a minőnek mi eddig ismertük s ennek ezuttal a legnagyobb örömmel adunk kifejezést. A programbeszédet Benke Gyula képviselőjelölt délelőtt 9 1/2 órakor tartotta meg a tanácsház dísztermében, melyen azt modhatjuk, hogy pártkülönség nélkül az egész választóközönség jelen volt. A gyűlést Kovács Dániel pártelnök nyitotta meg s kijelentette, hogy tekintettel arra, miszerint az ellenpárt hívei is nagy számban vannak jelen, viselkedjenek a szabadelvű párt jelöltjével szemben oly loyálisan, mint annak idején a szabadelvű párt viselte magát az ellenzéki jelölttel szemben s hallgassák ki csendben, mint illik egy ilyen fontos alkotmányos aktushoz. Éis ismét dicséretre kell mondanunk a választó polgárok higgadságának, hogy az egész programbeszéd alatt egyetlen ellentmondó vagy rosuló hang nem emelkedett, de annál sürűbben hangzott fel a viharos éljenzés. A programbeszéddel nem foglalkozunk, mert azt egész terjedelmében közöljük lapunk más részében s csupán a hatást vázoljuk, melyet az általában a közönségre gyakorolt. És egész határozottan állíthatjuk, hogy az kedvező volt. Ez a beszéd, mely egy érett politikus és egy kitűnő pénzügyi kapacitás jövő programját tárta elénk, oly helyes, logikus volt és oly szépen volt előadva, hogy abban ugyan senki gancsolni valót nem találhatott.

Kovácsnai kerületi választó polgártársaink!

Rövid idő kell hozzá, mikor polgári jogaitok legszentebbjéről számot adtok s ezzel munkáljátok azt a magasztos hivatást, melylyel előbb segítetté drága magyar hazánkat arra, hogy a jövő ezredik év ünnepélyét fényesebben, dicsőségesebben ünnepelhesse meg, mint a jelen évben az egész világ bámulatára megünnepel.

Számot kell adjatok arról, hogy mikép szere-
titek ezt a drága hazát, mikép tisztelték saját véreiteket . . . Isten őrizze meg a székelységet attól, hogy a kovácsnai választókerületben Sándor József testvérünk kibontott zászlója porba tiprassék és megérje az orbai járás azt a lesújtó ítéletet, hogy nem tudta hazafiúi kötelességét oly példásan és odaadón betölteni, mint azt tőle méltán elvárja az összes székelység és a magyar haza.

Tudjátok-e, hogy az összes magyarság szeme rajtatok esűg, de különösen rátok van irányozva a székelység s a Ti hazafiságotoktól joggal elvárja, hogy a Sándor József kibontott zászlóját eszerben nem hagyjátok, hanem egy érzéssel és egy akarratt csoportosultok körülle s a választási küzdelmekből azt a szent zászlót épen, szenny nélkül fogjátok kihozni a székelység dicsőségére, drága hazánk felvirágoztatására.

Azt kérdehetnétek: hát miért nem választott más kerületet, mikor annyi volt neki fölajánlva, mikor több helyre lett az a lánglelkű székelj meghíva, ki lánglelkének hazaszeretetével a magyar nemzeti kulturát oly bámulatra méltó módon föllendítette?

Mai számunkhoz egy fel iv melléklet van csatolva.

Hát azért, polgártársaink, mert ő ahhoz a röghöz ragaszkodott, honnan a feledhetlen magyar szabadságharc leveretése után edes apjának: pákái Sándor Dénesnek és családjának el kellett bujdosnia erről a vérrel áztatott szent földről. Ezért jött hozzátok.

Hogy ki az a Sándor József, azt Ti jól tudjátok, hogyné tudjátok, mikor még az ország határán kívül is ismerik az ő fényes nevét a mivelt nemzetek.

Megkísértjük, de nem tudjuk mi az ő érdemeit, köllőleg felsorolni, sokkal hívatottabb toll kell ahhoz, még annak is dolgot ad. De hogy egy kis halvány képet nyújtsunk róla, mely megvagynk győződve, bővön elég arra, hogy minden hazafias székely harcra vigye mellette minden befolyását és ne engedje, hogy a székelysége csúfossá essék.

Megteremtette az Erdélyi Magyar Kultur Egyesület, melylyel oly társadalmi akciót végzett, melyért az összes magyarság méltó elismerését és szeretetét érdemelte ki és ezzel és a többi örök időkre szóló, lankadatlan, fáradságot nem ismerő tevékenységével, oly fényes nevet vívott ki a székelységnek, melyhez hasonlóan nagyon kevesen szereztek. Először hírója volt a Erdélyrészi Kárpát Egyesületnek is, melyért ezen egyesület „Erdély” folyóirata így ír róla: „Husz évnél tovább vajudott eredménytelenül az Erdélyrészi Kárpát Egyesületnek ügye, míg nem az E. M. K. E. 1890. őszén Sándor Józsefet küldötte ki egy felvidéki tanulmány-utrá, a mely után tapasztalata eredményeit, valamint az alapszabályokat is egy nagyobb munkában kidolgozván: 1890. május 12-én létrejött a ma már virágzó E. K. E., a mely hálából disztagjává és első alelnökévé választotta. Ezzel kapcsolatos az erdélyi részek első Baedekerszerű leírásának, az E. M. K. E. Utikalaúznak létrejövetelére is, a melyet első sorban Sándor József tervelt; a munkát ő osztotta fel és a szerkesztőség munkáit is ő vezette.

E vázlat kerete szűk arra, hogy a Sándor József munkásságáról kimerítő fogalmat nyújthassunk. Elég lesz fölemlíteni, hogy hírlapi közleményei és cikkei száma egy pár ezerre megy s az általa végzett úgydarabok száma az E. M. K. E. alapítása óta meghaladja az egy milliót. Ezenkívül nincs oly társadalmi mozgalom országsszerte, a melyben tevékeny részt ne vegyen s nincs nap, hogy egy néhány ember privát ügyében ne kellenék írnia, vagy eljárnia, mert viszályautasítani senkit se tud. Jellemének alapvonása mélyen vallásos, a melyet sok tévelygés és belső harc után szerzett meg. Munkásságának alapja a nemzeti kérdés, a melyről többször és érdekesen nyilatkozott és ilyenkor mindig hangsúlyozta, hogy ő barátja Oláhországnak, melyet a szlávizmus ellen hazánk és nemzetünk természetes szövetségeseinek tart, de a szövetség egyetlen feltétele, hogy: Erdélynek hagyjanak békét.

Vajha az elvet az aktív politikában, melyben még méltán megillető helyét nem foglalta el, megvalósíthatná.

Igy ír az Erdély a mi drága székely testvérünkről. Ki ne emlékeznék az 1886. évi híres kolozsvári sajtópörre, mikor a pörbe fogott Joan Slavici az esküdtszék előtt a mi kedves Sándor Józsefünkről szóról-szóra ezeket mondotta: „Egyetlen emberrel félek, ezt úgy hívják, hogy Sándor József, vigyázzatok erre az emberre, 2 feje van, 4 keze, 12 nyelve s halálos ellensége mindenkinek, ki a magyart bántja.”

Ezen halvány vázlatból is láthatjátok, ki az a Sándor József, kit a székelynek megtagadni bűn, több ennél: hazaárulás. Azt kérditek, hogy a Háromszékmezei k. jegyző Egyesületnek mi baja van a kovásznai kerülettel s mi indította ezen Szózat kibocsátására. Egy pár szóban megfellelhetünk erre: a saját fajunkból kimagaslott egyének iránti szeretet, mely biztosan tudjuk a Ti szívetekben is úgy él, mint bennünk. Különösen pedig az, hogy a nemtelen korteskedés Titeket meg ne tévesszen s a tévedésbe ejtés miatt legszentebb ügyünk porba hulljon.

Nem korteskedés vezette tollunkat, higgyétek el, nem, hanem a lángoló hazaszeretet, mely Sándor József személyében nyer igaz és méltó kifejezést. Mondjuk egyhangulag mindenhol és mindenkinek: Éljen Sándor József! Ti meg segítétek fényes győzelemre. Ugy legyen!

A Háromszékmezei k. jegyző Egyesülete nevében. Léczfalván, 1896. október 14-én.

Keresztes Ede, s. k. Csiki Lázár, s. k.
titkár, elnök.

Az Árpád-émlék fölavatása Brassóban.

Magyarország ezer-éves fennállásának ünnepét üli.

A fényár, melyben székely-fővárosunk uszik, páratlan és minden magyar ember arcán fölragyog ezeréves multunk büszke öröme, hogy az ország különböző pontjain kegyeletünk szent adóját a nagy honalkotónak, a hadur kedvencének, emlékműveinkben az utókor számára letehetjük.

Köny esordulhat ki, öröm könyek hullhatnak ama félteten szemeiből, ki megalkotó hazánkat és talán vele sírnak, örvendeznek mindazok a vitéz ösök, kik azt nekünk megtartották.

Nem tudtuk eltölteni örömlőnk dicső multunk fölött, hanem fölbívtuk a föld népeit: jertek örvendezni, jöjjetek ünnepelni velünk, magyarokkal, kiknek vitézsége megreszkettette hajdan a félvilágot s kiknek ma, haladott kultúrája tiszteletre köll ragadja az emberiséget.

Ragogytunk és kivittuk magunknak a tiszteletet, a külföld magas becsülését és állítottunk félsteneinknek égig érő emlékoszlopot; a többek között egyet oda Brassó fölé a Czenk hatalmas ormára, hogy örökkéjék fölöttünk és a jövő nemzedékek fölött.

E hó 18-án folyt le az Árpád-émlék fölavatása, melyen Háromszék vármegye, élén szeretett főispánjával, a székelyek atyjával tündökölt impozáns megjelenésével.

Tudósításunk a következő:

Háromszék Brassóban.

Hajnali 3 óra 50 perczkor indult a külön vonat Kézdi-Vásárhelyről, melyen Kézdi-Vásárhely város polgármestere Bartók Károly vezetése alatt 133 és a kézdijárásból Cseh Gyula főszolgabíró vezetése mellett 55 résztvevő indult a városi tüzoltó zenekar Rákóczy indulója mellett az ünnepélyre, ezután minden állomáson szaporodott a létszám annyira, hogy Sepsiszentgyörgyön még egyszer oly nagyra kellett a kocsi számát kiegészíteni. Innen már két tüzoltó zenekar játszott váltakozva és állomásról állomásra szaporodott a hazafias résztvevők száma. A külön vonat reggel 7 órakor érkezett Brassóba két mozdony vontatta 14 kocsiival.

A több mint 600-ra menő hazafias székely közönséget Háromszék vármegye szeretett főispánja Potsa József, Gábor Péter alispán kíséretükről varták s mindenkinek meglátszott arcán, hogy ezen országos ünnep alkalmával, akkor, a mikor a legősibb székely megye, hazafias érzületétől vezette oly szép számmal jön le ünnepelni, Brassó városból, de sőt Brassó vármegyétől vár valamit — egy kis tisztelgést.

Bár ismertük és ismerjük az oláh-szász szíveslátást, azt még sem képzelhettük el, hogy egy a város, mint a vármegye részéről ilyen minősíthető mulasztás, ilyen hazafiatlan tartózkodás a vendégszeretetéről híres Magyarország valamelyik megyéjében, valamelyik városában megessék.

Minék nevezzük Brassó város avagy Brassó vármegye kvalifikálhatlan viselkedését?

Ennek minősítésére szavat aligha találunk.

Ha nem vettek avagy nem akartak tudomást venni az intéző körök, a rendező bizottságok arról — a mi könnyen értelmezhető — hogy Háromszék vármegye országos ünnepre jött le Brassóba, úgy elvártuk volna Brassó vármegye főispánjától, hogy tegyen valamit és Háromszék vármegye érdemében megöszült főispánját több mint 600 hazafias ünnepő kíséretével egyetemben ne hagyja, ne hagyassa magára megyéje, székhelye területén.

Háromszék vármegye alispánja Gábor Péter vezette be az impozáns menetet az indóházról a templomig a két tüzoltó zenekar díszére méltó működése mellett. A vámsorompónál fényő-guirlandokból font és Magyarország és Brassó város czimereit, továbbá nemzeti és szász lobogókat viselő diszkapu fogadta a közönséget „Isten hozott”-al, mely a m. kir. belügyminiszter tiszteletére emeltetett. A házak díszítése még sok kívánni valót hagyott fenn, de nem mulaszthatjuk el fölemlíteni a Matheovits-féle házat, mely ugró kuttal, az Árpád szobor miniatűr alakjával, czimerral és hazafias fölírassal ékeskedett s mely előtt elhaladva, minden székely lelkesen kiáltott éljent.

A templomban.

A mikor az impozáns menet a róm. kath. templom előtt megállapodott, tömeges csoportosulás támadt a már előzőleg összegyülekezett közönség között.

Az öblös templom helyiség csakhamar telides-teli megtelt háromszéki közönséggel. Háromszék vármegye Brassóban. S felemelő volt az istenitisztelésnek lefolyása, melyben Möller apát pontifikált fényes segédlettel.

Perczel Dezső m. kir. belügyminiszter mellett a fényes díszmagyar-ruhának egész tömege volt képviselve. Ott voltak: Potsa József v. b. t. t., Maurer, Sándor László főispánok, a közös hadsereg és a magyar honvédség tisztikara, Somogyi, Gábor, Jekel alispánok, a kir. törvényszék és állami hivatalok képviselői, Müller ev. ág. püspök, Ferencz József unit, püspök, Szentiványi Miklós főjegyző, dr. Székely György, Kelen József kulturfőmérnök, Mamos János gróf, Szentkereszt Béla báró, dr. Pap Árpád, Molnár Józsiás stb.

A legnagyobb segédlettel végzett isteni tisztelet ájtatosan emelték a Jasehik karmester által dirigált karok. A kyrie-eleyzon könyekig megható előadása után a közbeszótt női kar fokozta az ájtatos hangulatot a szertartás közben. Végül Schmidt Mariska k. a. és Verzár Kálmán ur duója a legmagasabb fokig emelte az impressziót, melyhez a női karnak páratlan alt anyaga járult impozáns interpretációjával.

A Czenken.

A mint az isteni tisztelet bevégeződött, megindult a menet, élén a m. kir. belügyminiszterrel. A Czenk lábánál a háromszékiek lobogójuk alatt sorfalat képeztek két oldalt: s a zenekarok ritmikus ütemei mellett hatalmas éljenzések közepette kezdődött meg a felvonulás a serpentin utra. Igen szép látványt nyújtottak a hármass-nígyes törésű uton az egyes-kettős sorban felvonuló ékesnékesebb díszmagyarba öltözött alakok. Fél 11 órakor érkezett föla menet a tetőre s miután gyors futtában frissítőket vettek magukhoz, a m. kir. belügyminiszter fölment a szobor talapzatánál ezen czélra kószított emelvényre és egynegyed óráig tartó fényes beszéddel vette át a szobrot és adta át Brassó város polgármesterének, miközben többször megújuló, lelkes éljen és hoch kiáltások reszkettették meg a léget, ezután Brassó város polgármestere rosz magyarsággal hazafias beszédben vette át a szobrot megörzés végett, s hogy a szász atyfiak előtt is érthető legyen, németül is beszélt. Őt is megjelnezték. Befejezésül eldőrdült a szomszéd csueson fölállított katonaság sortüze.

Ugyanekkor a Czenk lábánál fölállított háromszékiek meghajtották lobogóikat az emlékszóbor előtt és ezzel a fölavatás ünnepélye véget ért s megkezdődött a Czenk tetején a reggeli, melynek folyamán beszélt és üdvözölte a belügyminisztert német nyelven Ádam Károly ügyvéd, ezután a m. kir. belügyminiszter, Bethlen András gr., Maurer főispán, Dr. Ottobán és Sándor László főispán.

Czenki emlék.

Az emlékmű, melyet Berezik Gyula műszaki tanácsos tervezett, terjedelmes kőralapraju talapzaton nyugvó keskeny, felfelé folyton karesubbá váló oszlopból áll, melynek tetejét Árpád szobra foglalja el. Az oszlop a Czenk kettős csúcsa közül a délin van elhelyezve és sziklába vésetten 1.80 méter vastag beton alapozással bír. Összes magassága 20.5 méter a hegycsúcs felett, melyhez azonban magának a hegycsúcsnak planirozott emelkedése járulván, a magasság lényegesen fokozódik, annyira, hogy karcuságával messze távolból, így a háromszéki síkságról is látható. Anyaga egy az oszlopszatnak, mint a szobornak kolozs-monostori mészhomokból, melynek kifáragtatását a kissebesi bányatársaság eszközölte. Magát az Árpád szobrot, melynek magassága negyedfél méter, Jankovics akadémiai szobrász készítette és három darabból van összerakva.

A felhasznált csementanyag a brassói csementgyár készítménye. Az építőanyagok felszállítása a Czenk-hegynék keleti oldalán elhelyezett sodrony-kő-télpályán eszközöltetett.

Az építést Bánhegyi Aladár vezette. A talapzat oldalán 896-1896. évszámok vannak bevésve.

Háromszék vármegye a „Grand Hotelben.”

— Az ebéd. —

Patriárkhális társaság vonult be délben tizenkét órakor a „Grand Hotel” névre hallgató vendégházba (Folytatás a mellékletben.)

déglőbe, hova közös ebédre gyűlt össze a háromszékvármegyei küldöttség. Számszerint mintegy 400-an.

Az első felköszöntőt, melyet a nagy társaság állva hallgatott meg, Potsa József val. b. t. t. főispán mondta a királynak. Mi — ugymond — unokái vagyunk Árpádnak s mikor az Árpád-émlék előtt meghajtottuk a zászlót, mindnyájunknak közös imája, hogy az Árpádok trónján ülő királyt, ki e második ezerévébe átvezette a magyar nemzetet, I. Ferencz József királyunkat felséges családjával éltesse az isten.

Szentiványi Miklós, Háromszékvármegye főjegyzője a magyar kormányért s annak kiküldöttéért ülti poharát.

Sándor József az E. M. K. E. alelnököfőtitkára hasonlóan gazdag szép beszédben Háromszékvármegyeért s annak főpánjáért, Potsa Józsefért mondott nagy hatással tőszót.

Révay Pál ref. lelkész: Brassó város ugyan egy fogadj istent sem mondott a háromszéki vendégeknek, de poharat ült ezért a városért.

Ifj. Gödri Ferencz polgármester a háromszéki iparosokért emelt poharat, Gyárfás Győző Brassó város jó érzésű magyarjaiért ült poharat, a kik megőrzik és megvédelmezik az Árpád-émléket; majd egy ügyes fordulattal Sándor Józsefet, a kovásznai kerület jelöltjét élteti.

E közben a társaság nagy ovációk között ismét Sándor Józsefet kívánja hallani.

Sándor József nagy tetszés között lelkes eljenzésektől kísértve Háromszékmegye nőiért mondott szívesen tőszót. Székely János igazgató beszélt ékesen, felköszöntve Benke Gyulát.

Csöglédi János Potsa József főispánért és Sándor Józsefért ült poharat. Sándor József Hollaky Attila főszolgabíróért, Bedő József Potsa József főispánért, Révay Pál a magyar nemzet tanítoiért; dr. Ottobán Nándor Háromszékmegye közönségeért és Potsa József főispánért, Rápolti Mózes a magyar államesszéért stb. köszöntöttek.

Emelkedett hangulatban folyt le a székelyek közös ebédje délután 3 órakor, mikor a nagy társaság széteszlott, hogy az 5 óra után induló vonattal hazafelé utazzék.

Benke Gyula programbeszéde.

Tisztelt választó polgárok!

A kerület szabadelvűpártja küldöttségének szíves felszólítására megjelentem Önök előtt, hogy politikai nézeteim felől önöket tájékoztassam.

Midőn a párt nagyrabeszült bizalmáért, hogy e kerület képviselőjének jelölni szíves volt, legőszintebb hálám és köszönetem nyilvánítom, kötelességemnek tartom mindenekelőtt kijelenteni, hogy: a szabadelvűpárt feltétlen híve vagyok, mert szent meggyőződés az, hogy szilárd alapokon és kötelességekkel járó zavarok nélkül csak a párt programja alapján vezethetjük biztosan előre Magyarország sorát és számíthatunk feltétlenül arra, hogy hazánk minden körülmények között továbbra is mint törvényes önállósággal bíró, alkotmányos szabad állam fennállhasson.

Ma, midőn az ország büszkeséggel ünnepli ezeréves fennállását, melyet egyes egyedül azon szívós kitartásnak köszönhet, melylyel a magyar nemzet törvényes önállóságát és alkotmányos szabadságát századokon át bárki ellenében is megvédte, kétszeres kötelességünk odahatni, hogy önállóságunkat a jövőre nézve is biztosítsuk.

Ezen törekvésünkön azonban okvetlen számolnunk kell avval, hogy ma helyzetünk — a gazdasági viszonyok lényeges változása következtében — egészen más, mint az régen volt.

Meg vagyok ugyan győződve és a magyar nemzet multjából megrendíthetetlen hitet meríthetünk arra nézve, hogy a magyar faj államalkotó bölcsesége és ereje közmegegyezésre fogja megoldani azon kérdést is, hogy jövőjét miként biztosítsa, de jelenleg, midőn az élet terhei súlyosabbak és midőn már nem a nyers erő határoz és nemcsak avval győzzük le elleneinket, hogy ügyesebbek vagyunk a kardforgatásban akkor úgy politikai, mint pedig gazdasági haladásunkat gátol apró torzalkodásokat és kisszerű párttusákat félretéve, vállvetve minden igyekezetünkkel oda kell hatnunk, hogy a polgárok

sultság, a kereskedelem, a tudomány, a művészet útján a nyugatnak fejlettebb népeivel legalább is lépést tartjunk.

A nyugati kulturálmok azon szerencsés helyzetben vannak, hogy már 2—300 év előtt kezdték meg ily értelemben munkálkodásukat és ize ma azt tapasztaljuk, hogy iparuk, kereskedelmük révén állam, létük izmosodik és lakosságuk napról-napra vagyinosodik.

Tény az és örömmel tapasztalhatjuk, hogy p. o. önök is tisztelt uraim — mint az ország határában lakó polgárai e hazának, kiknek elődei véres küzdelmek árán tudták megvédeni és fentartani földüket, dicséretes példával járnak e téren is élől.

Letéve az ősi fegyvert, munkához láttak, gyárakat, vállalatokat létesítettek, egyes iparágakat teremtenek és fejlesztenek.

Biztosítom tisztelt uraim, hogy ez a helyes út, mert ha nem munkálkodunk és nem haladunk a kulturálmok nyomán, lassanként elpusztulunk.

De mint előbb említettem, én nem féltém a magyar nemzetet.

Annak szívós kitartása azon hitet, önértetet és reményt ébreszt, hogy a kettős kereszt, a hármashalom és a négy folyam országa a jövőben is be fogja tölteni világtörténeti hivatását az európai népcsaládok sorában és itt méltó helyet fog a jövő ezredében is elfoglalni.

Mint a szám embere, utalok a pénzügyminiszter ur által a mult hónapban bemutatott zárszámadásra és az 1897. évi költségvetésre.

Ugy mint a közelmultban Tisza Kálmán pénzügyi kormányzata óta, úgy az idén is a költségvetésről el lehet mondani, hogy reális alapon nyugszik.

A többlet nem sok, kerek összegben 90 ezer forint, de a multakból következtetve, a csékely többlet a valóságban milliókra fog felőlni.

Nem képezheti ugyan feladatokat az utolsó országgyűlés tevőkénységéről számot adni, mert hiszen nem én voltam oly szerencsés a kerületet képviselhetni; de ki kell terjeszkednem ezen utolsó ülészakra, mert ebbe esik a szabadelvűpárt több nagy alkotása és a szabadelvű irányzat több vívmánya.

Tisztelt polgártársak!

Senki sem fogja vitatni azt, hogy Deák Ferencz kiegyezési nagy műve tökéletes, hiszen saját kijelentése szerint ő csak az alapot kívánta lefektetni, melyen államiságunkat tovább fejleszthetjük, — de ha látjuk hazánkban azon óriási, az egész művelt világ által csodált haladását, melyet az utolsó 30 év alatt megtett és ha látjuk, hogy Ausztria miként törekszik ezen reá hátrányosnak tartott kiegyezést saját javára megváltoztatni, önkéntelen azon meggyőződés ébred fel bennünk, hogy ezen kiegyezés, mely Magyarország önállóságát és haladását biztosította és államiságát kivívta — rossz nem lehet.

Igy vagyunk az utolsó országgyűlés által alkotott egyházpolitikai, igazságszolgáltatási és valutaszabályozási törvényekkel.

Sem én, sem más hivatottabb nem fogja azt állítani, hogy ezen törvények feltétlen tökéletesek és változhatatlanok, de merem azt mondani, hogy ezen törvények nemzeti államunk kiépítését határozottan előbbre vitték.

Az egyházpolitikai törvények által a haza polgárai azon jogos követelményeinek lett elég téve, hogy a vallás szabad gyakorlata és az államot illető jogok biztosítottak.

Az igazságszolgáltatás terén pedig a somnás eljárásról, az örökösödési eljárásról, a bünvádi eljárásról és a közigazgatási bíráskodásról alkotottak törvények, melyek rég szükségesekek voltak.

Az pedig, hogy az aranyérték behozatal főleg Magyarországra nézve felette fontos és sürgős feladat, az annnyival inkább igazolt, mert míg ez nem történik, hitelügyünk szilárdnak nem tekinthető és a pénz olesóvá nem lehet.

Rendezett pénzügyi viszonyok közt élünk. — Még rendezett valutaviszonyokra van szükségünk, hogy megelőzve nézhessünk a jövő elé.

A közelmultba vetett ezen visszapiantás után áttérek mármost azon feladatokra, melyek az új országgyűlésre várokoznak és itt első sorban az Ausztriával kötendő közgazdasági kiegyezés lép előtérbe.

Tisztelt polgártársak!

Igaz, hogy ez tisztán anyagi kérdés, de én

mint gyakorlati ember éppen azért fektetek erre nagy súlyt, mert meggyőződés az, hogy jó anyagi helyzet mellett államiságunk erősödni fog, ellenben bármily erős legyen alkotmányunk, ha anyagi téren gyengék leszünk, meg nem állhatunk.

Első sorban tisztázunk kell a kvóta kérdését és itt az országgyűlés által kiküldött kvóta bizottságnak közzétett javaslatait teljeséggel elfogadom és netáni törvényhozói minőségemben semmi szin alatt nem fognék a kvóta jogosulatlan felemeléséhez hozzájárulni.

A bankkérdésre vonatkozólag legalább ez idő szerint, míg a valutarendezés keresztül nincs vi-ve, kívánatosnak tartanám, ha mindkét állam kormányza az osztrák-magyar bankkal oly megállapodásra jutna, mely által az ország pénz és hitel forgalma kellő kielégítést nyerne és a bank szervezete a dualismus követelményeinek megfelelné.

A vámszövetséget illetőleg kijelentem, hogy híve vagyok az önálló magyar vámterületnek már azért is, mivel fejlődésnek indult iparunk csak úgy erősödhetik meg, ha az előhaladott osztrák ipar versenyét megnehezítjük.

Amennyiben azonban a vámsorompó fellállításának viszont az lenne biztos következménye, hogy Ausztria a mi nyers terményeinket venné vám alá és ezáltal a különben is szenvedő mezőgazdaságunkat tennék ki válságnak, a jelen viszonyok között a közös vámterület fentartása mellett volnék, de csak az esetre, ha a magyar mezőgazdasági terményekkel versenyző külföldi terményeknek Ausztriába való be-özönlése magas vámtételek által megakadályoztatnék.

A megnyitandó országgyűlésen tárgyalás alá jutó kiegyezési fontos törvényekre nézve, főbb vonásokban, ez a nézetem.

Nagy feladat vár azonban a törvényhozáásra, hogy a haladó ország követelményeinek eleget tegyen.

Nevezetesen a jog- és igazságszolgáltatás terén a polgári törvénykönyv kodifikálása rég érzett szükségét képezi.

A közoktatás kérdése, nemcsak a kultura kérdése, hanem nagy politikai szükséglet, mely a magyar állameszme és a magyar állam fennállhatóságának életkérdésével szorosan összefügg.

Az államnak az iskolaügyre feltétlen befolyást kell gyakorolnia és különösen szakiskolákat létesíteni.

A kongruának mihamarábbi rendezésén kívül megfontolandó az is, vajjon mi módon kárpóltassák, ott a hol ez szükséges, a szűkegyebb papság az egyházpolitikai törvények által elesett javadalmait illetőleg.

Egétő szükség, hogy adó-rendszerünk átalakíttassék és pedig, hogy a kezelés egyszerűsített és a kivetés igazságosabb legyen.

Közgazdasági bajaink megfelelő intézkedések által hasonlóan a törvényhozás által orvoslandók vagy legalább is enyhítendők.

Végül az ipar pártolása és terjesztése különösen sürgős lésezen, mert elvégre is ezt az országot egyoldalulag mezőgazdasággal fönn nem tarthatjuk többé.

Igy például, hogy csak egyet említek, legfőbb ideje, hogy a határszéli ipar jobban kifejtessék és a kormány által támogatassák; szükséges ez már az államfentartó székelységnek Romániába való kívándorlásának megakadályozása végett is.

Igaz ugyan, hogy a jelenlegi kormányban meg van az akarat, hogy közgazdasági viszonyainkat fejlessze, de ezt csak akkor viheti sikerrel keresztül, ha az érdekeltek a kormányt bajaikról felvilágosítják és megfelelő intézkedések tételére figyelmét felhívják. S itt áttérek Kézdivásárhely város kívánalmaira.

E város lakossága nagyrészt az iparos osztályhoz tartozik, mely azelőtt a közeli Romániával jelentékeny üzleti összeköttetésben állott, azonban a vámháboru folytán ettől elesett.

Most valószínűleg békés viszony és tartós barátság van keletkezésben Romániával, a mennyiben fenséges királyunk lovagias jelleméből kifolyólag megtalálta a módot, mikép kell a román nép szívét és állandó vonzalmát megnyerni.

Reméljük, hogy e ténynek áldásos következményei fognak a legközelebbi jövőben mutatkozni. Addig is ez irányosnak tartanám a kormány figyelmet megfelelő piac teremtésére és p. o. az asztalosipar fejlesztése érdekében egy faszárító léte-

sítésére felhívni, — ugyisint helyesnek tartanám, ha a lábbeli készítőik egy nyers anyag beszerzési szövetségüket létesítenének és meg vagyok győződve, hogy a kormány akár segélyezés, akár olesó kölcsönpénz közvetítése által készséggel támogatna ilyen vállalkozásokat.

Magam részéről kijelentem, hogy minden ily irányú törekvést szerény tehetségemhez képest elősegítenék.

Tudom jól, hogy a város régi óhaja, hogy általi iskolát, ingyen óvodát nyerjen.

Legyenek meggyőződve, hogy teljes erőmből azon leszek, hogy ezen céluk megvalósítását, illetékes helyen, keresztül vihessem.

Magam is a munka embere vagyok és biztosítom önöket, hogy életem legszebb jutalmát abban találom, ha önökkel vállaltva bajaik orvoslásában, a város felvirágoztatásában, közreműködhetném.

Mint régi székely család sarja, mely bár az ősi földről elszármazott, kijelentem önöknek, hogy bár mindig büszke vagyok eredetemre, de valójában csak akkor lennék, ha törvényhozói megbízást — a székelyektől nyernék.

Politikai hitvallásom immár ismerik, itéljenek a szavazás alkalmával felettem.

Éljen a haza!

Éljenek a város választó polgárai!

Levelezés.

Alsó-Csernáton, okt. 20.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Miután az ellenzék részéről a legkörülmönfontabb koholmányok terjesztetnek a kézdi kerületi választási mozgalmakról, alábbi soraimnak becses lapjában leendő közlését tisztelettel kérem.

A kézdi választókerületben élénken megindult a választási mozgalom. Szaecvai Sándor, a kerület „volt” képviselője bejárta a községeket és mindenütt, mint az Ugron-párt jelöltje mutatta be magát, daczára annak, hogy tudomásunk szerint idáig sehol és senki által sem jelöltetett.

Hanem azt már mindenütt beszélik, hogy programbeszédeiben minden községben alkalmazkodott a helyi viszonyokhoz, s úgy a községeknek, mint az egyes választóknak megígért mindent, a mit tőle kívántak. Ellenfelét, a szabadelvű párt közszerepében álló jelöltjét, a tudományosan képzett és szép szónoki tehetséggel megállított magas hivatású Béli Lászlót uton-utfélen becsémélte és azt hirdette róla, — mint ezt szavahihető választók mindenütt bizonyítják, — hogy Béli egy haszontalan zsidó kölyök, a ki még magyarul beszélni sem tud!...

Sőt ennél vadabb dolgok is történtek Kézdi-ben. Tény az is, hogy emberek lettek felbélve és pálinkával leitatva, hogy midőn a szabadelvű párt jelöltje programbeszédeit akarja megtartani, mindeütt lármáznak és ne engedjék szóhoz jutni, hanem folytonosan orditozzák, hogy: nem kell nekünk kormánypárti jelölt, mert a kormány azt akarta, hogy az adó felemléssék s a jövő tavaszon háború legyen és a választók fiai mind leölleszenek az ellenség által, stb.

Ime, egy viselkedik az ellenzék és mégis ez a párt hirdeti azt, hogy ők tisztességes fegyverekkel harcolnak, de a kormánypárt minden eszközt felhasznál ellenük.

Legyenek meggyőződve Szaecvai urék, hogy a tisztességes fegyverekkel küzdő félnek most fényes győzelme lesz Kézdi-ben!

Béli László, a szabadelvű párt jelöltje a kerület különböző helyein: Alsó-Csernátonban, Ozsdolán és Szentléleken szintén megtartotta programbeszédeit, de sem ő maga nem tette, sem párhiveinek nem engedte azt, hogy a Szaecvai-párt által terjesztett mindenféle hírek szóba hozassanak, mivel azokat olyan gyalázatos koholmányoknak tekintette, hogy teljesen meg volt győződve arról, miszerint azoknak a választók semmi hitelt sem adhatnak.

Midőn Béli László megjelent a fennebb nevezett községekben, a kerület választó polgárai mindenütt igen nagy számmal gyűltek össze, s nagy lelkesedéssel fogadták a rokonszenves megjelenésű magas miveltségű ifjut.

Ezen körútjában nyílt, határozott és szónoki hűvvel előadott programbeszédeivel és igazán min-

denütt s mindenki vel szemben tanúsított szeretetre méltó magatartásával annyira megnyerte az egész választó kerület bizalmát és szeretetét, hogy az ellenpárt mint szappan-buborék oszlott szét, úgy, hogy most a Szaecvai-párt elnöke, Pótsa Gyula is egyik leglelkesebb híve a szabadelvű párt jelöltjének, Béli Lászlónak.

Szaecvai ur a saját emberei között is annyira elvezítette a bizalmat, hogy azon községben is, melyben ő lakik, nagy többségben van a Béli László pártja!

Igy telik be Szaecvai urral szemben nem csak egy közmondás, hanem kettő is egyszerre, hogy: „a felhajított kő gyakran annak fejére hull vissza, ki azt felhajította; s „a ki másnak vermet ás, maga esik belé!”

A szabadelvű párt győzelme teljesen bizonyos Kézdi-ben. Béli László mellett a lelkesedés napról-napra mind nagyobb mérvet ölt, úgy, hogy alig végezte be körútját s már hangzott a kortesnőta még a gyermekek ajkán is:

„Béli László lesz a követ:

Mert ő igaz utat követ!”

Fekete Andras.

CSARNOK.

Tekintetes Ujságküdő ur!

A szívemet egész merejébe eltöltötte a bu s a bánat, a miótától fogva megízente vót a tekintetes ujságküdő ur, hogy a szegény Jámor Estány komám megbetegedett, vaj no akarom mondani, hogy a farzsábája esment m gkutyálta magát s leszakatt.

Csudáltam es egygyik reggel, hogy mót szőlött ojan fonálki a Kárbahágóbéli nagy harang; egészen megijedtem vót, hogy hátha moghót a szegény Estány s valaki neki harangoz. Shát a bizson nem hót móg, hanem, hogy le van szakadva a a kutya farzsábája, hát az ojanörk nyilaldosik, mikor ő a harang kötelit megránsa, s mikor a fájdalom miánn megikrándik a szegény komám: akkor koppan ojan esuful az a harang, mindha csengetnének.

Szegény Estány komám!

Elég roszkor van most neki es a betegsége ugyanesak. Még a pártoskodási dinumdanumokra sem tud elmenni, pedig én aszondom, hogy ha ő most beteg nem lett vóna, hát ők a kárbahágói kántor komájával, a mig a válloztási herezo-hureza lefoj, minden isten áldott nap megittak vóna tizenkét ejtel vótumos bort. De tám még hajóeska lett vóna, elég sem lett vóna anynyé.

Eleget gondoltam, hogy valami uruságot pereskribálnék es a szegény Estány komám farzsábájára, met itt a Kalasshegyinn s a szőlötötönn vadnak ojan füvek, hogy azoktól, asztánn meggyógyul, akki gyógyuloi való, de asztánn esment aszt es gondoltam, hogy eliszem rajta es bételik a beszéd, hogy „halál ellen nincs uruság!”

Hejába, megöregedett immánn Estány komám es, met mindaketten a kilenczven hatodik esztendő tapoggyuk halá Istennek!

Hej, mikor a mostani ifjak enynyé üdöt eltönek, még mozdulni sem tudnak, hanem lapáttal kell őket tovább-tovább vetni.

Az öreg embernek úgy es menyen a dóga mint a roszsz fatalpu keréknek. Ha ecezer meghájdolnak a falak s a fontók, asztánn ott a fej ülhöt, eszszemenyen a kerék. Az öreg embernek es utájára fájni kezd mindene: a háta, meije, karja s a lábai. Akkor asztánn a fejével jába okoskodik, met ecezer csak eszszemenyen, mind a töt orgona.

Hanem én aszt izenem Estány kománnak, hogy legyen esze s hasznájja fel most a betegségeinek alkalmatosságát, met elisze, hogy több követválloztást ő sem ér immánn; s ha hijják a kövecsségre ásittozó urakhoz, hát tegyea úgy, mind a mü követünk Szaecvai ur teszen ecezer-ecezer: hogy se aszt ne mongya, hogy hü, se aszt ne mongya, hogy bá; hanem mindegyignek izenynye meg, hogy köszöni a szüvességet, hogy meghívták, de beteg s ezét elmenni nem tud, de ha egy parányi bort küdnek, aszt elfogyaszsa: s meglássa, hogy anynyé bort küdnek, hogy meg se győzi inynya. Ha pedég csakugyan felette sokat küdenének, aggyon hirt nekem es, asztán ketten melléje ülünk s akkor nem köt anyt a vótumos bora.

Tennap egy oszonya táján itt vót Szaecvai ur esment. Egy kicsi difikultást csináltunk herre. Hát

az úgy vót, hogy mikor itt perédikált, hát Czibre Marezi bával s Péntek Ferivel nem tudott eszszéjóni, met az egygyik aszt akarja, hogy itt es legyen kammasszazszió, a másik pedig aszt akarja, hogy ne legyen, s mindaketten aszondották, hogy csak úgy szavallnak reja, ha irást ad, hogy pártolja az ügyiket. Osztánn tennap meg es irtam nekik az irást jóll!

Én aszondom, hogy Szaecvajinak vagyon esze. Aszt a nyilatkozatot tette, hogy miután mindakettenn neki aggyák a vótumot, hát kötelessége mind a kettőnek az ügyit pártolni. Erre asztánn meg lett a békesség. Mindaketten aszondották Marczibáék, hogy „mánn így hejjes a bögés!”

Szaecvai ur töllem es kérdészte, hogy most mót pártoltam el ökomitól, de én nem szőlottam reja som fejért, sem fotekét egyebet, csak aszontam, hogy „tömlöz kerekiött” s aval ott felejtettem, mind szempál az oláhokot, vajakaron mondani, a juhakot. Ösvenyeklön, 1896. okt. 19-én.

tisztelettel,
Üdös Jakab.

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a következő napokban borús, esős idő várható.

— **Időjárásunk** egyre szép és kellemes. Utóbbi napok alatt a lég egy kissé lehűlt volt s két éjszaka gyenge dér is vala, de a lég ismét megenyhült. A hőmérő reggel 9 R. fok meletet mutat.

— **Benke Gyula** képviselőjelölt arczképét hozza a „Hét” című tekintélyes folyóirat. Az arczképhez szöveg is van, mely igen rokonszenvesen foglalkozik a mi érdemes jelöltünkről. A kép szövegét jövő számunkban közölni fogjuk.

— **Éjjeli csendélet.** Mióta a választási mozgalmak megindultak, éjjelenként éktelen zaj és kiabálás zavarja K.-Vásárhelyt a lakosok nyugalma. Mi a kellő tekintettel vagyunk az alkotmányos jogokra, de megengedhetők nem tartjuk, hogy mesztinasok s csöcsölék, melynek választási jogá nincs, a lakosok nyugalma megzavarja s ennélfogva helyesnek ismerjük el a rendőrség azon intézkedését, hogy az éjjeli tüntetők ellen nagyobb eréllyel akar eljárni.

— **Választások.** Az országgyűlési választások a vidéki kerületekben október 29-én fognak megtartatni. Erre nézve megyénk alispánja már kibocsátotta a hirdetőnyit, mit lapunk szűk tere miatt csak jövő számunkban fogunk közölni.

— **A k.-vásárhelyi jétekonny öngyület f. évi** október 20-án a ref. papi lakban népes választmányi ülést tartott. Az ülésen özv. Cserey Jánosné urnó ő méltósága elnökölt. A gyűlés több tárgya az ösi állérestélyek határidejének megállapítása és az évi rendes közgyűlés kitűzése volt. Füllérestély november és december havában tartatik őt, az első november 7-kére tűzetett. A közgyűlés napjául, ha akadály nem jön közbe, november 8-ra állapított meg.

— **Kinevezés.** Lemhény-almási róm. kath. kántortanítóvá Szabó Antalt méltóztatott az erdélyi püspök ur ő méltósága kinevezni.

— **Bálinth Ferencz körjegyző temetése.** Lapunk legközelebbi számában röviden jelezük, hogy Bálinth Ferencz lemhenyi körjegyző e hó 8-án elhalt. A temetés részletes lefolyásáról vettük az alábbi tudósítást. Bálinth Ferencz körjegyző temetése folyó hó 11-én általános részvétellel és fényes gyászompával történt meg. Ott voltak a kézdijárási képviselő jelölt dr. Béli László, Cseh Gyula kézdijárási főszolgabíró, Dimény Ferencz szolgabíró s a kézdijárási jegyzői kar 8 tagu bizottsága, a szomszédos községek- és Lemhényből mintegy 4-500-an. A koporsóra 3 szép koszoru volt illesztve: egyik a gyászoló családé: „Bálinth Ferencznek övéi”, a másik „Bálinth Ferencznek Lemhény”, a harmadik az vármegyei jegyzői egyleté „Bálinth Ferencz körjegyzőnek kartársai” felirattal. Az egyházi szertartást a háznál Bálinth László kanonok, kerületi főesperos végezte fényes segédlettel, miközben a helybeli dalárda megható gyászdarabokat énekelt. Az egyházi szertartás a jelenlevő közönséget annyira meghatotta, hogy nem maradt szem könyezés nélkül. Ennek végeztével a háztól megindult gyászkaróret, ólén a pap-sággal a szent Mihály hegyen levő temetőbe: gyászkösi hosszú sorban 34 kösi és szekér és egész ten-

H I R D E T É S E K.

ger nép követte. Itt a koporsót a sirra helyezték s ott az egyházi szertartás ünnepélyes végeztével Ince Balázs nyújtódi körjegyző vett búcsút az elhalt kartástól a jegyzői egylet nevében. A jól kidolgozott és mélyen átérezett beszédben szépen megemlékezett az elhalt működéséről, érdemeiről, a családot, a községet, minden jó barátot a jegyző kartért vesztéséről. Szavai, a jelenlevő közönséget könyekig meghatották. Ezután Keresztes Ede jegyző búcsuzott el a vármegyei és az országos jegyzői egylet nevében, kifejezve a vármegyei nagyméltóságú főispán v. b. t. tanácsos ur távirati részvétét. Búcsú szavai szintén a szívekig hatottak. A koporsó az égen aláhanyatló nappal egyidejűleg tétetett a sirba. Mindenki szívében egy közös fájó érzéssel eltelve távozott az örök nyugalom sírkertjéből s lelkében azon buzgó imával, hogy az elhunyt nyugodjék esendesen.

Apróságok.

Emlékeztető.

A menyecske hazajön a fürdőből.

— Gondoltál-e néha rám? kérde a férjét.

Ez elborult arccal szól:

— Hogyne! Hiszen mindennap hoztak valami kontót!

*

Modern Páris.

Két városi leány a zöldben megszólít egy pásrfit:

— Mondd meg, fiam, melyikünk szebb?

— Megmondom, szól a gyerek, egy hatoskáért.

— Nesze a hatos. Hát melyikünk szebb?

A fiu néhány lépést hátrál, aztán odakiált:

— Egyik sem szebb, hanem esunyák maguk mind a ketten!

*

Dölyf.

Tanár: Bocsanat, ön azt írja, jöjjön a házamba; a házat z-vel írják, z-szel.

Háziur: No már engedje meg az ur, én úgy írom a házamat, mint nekem tetszik.

*

Összehasonlítás.

A tanfelügyelő ur kérde:

— Milyen nagy a nyakorján?

Mint egy emelet — felel Bandi.

Sz. 1626—1896.

Eln.

Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék és járásbírósi hivatal helyiségeinek, valamint a kir. ügyészség hivatali és fogházhelyiségeinek fűtésére az 1897-ik évben 290 köbméter, — a kovásznai kir. járásbírósi hivatali és fogházhelyiségeinek fűtésére 115 köbméter, — a sepsiszentgyörgyi kir. járásbírósi hivatali és fogházhelyiségeinek fűtésére 176 köbméter, a nagyajtai járásbírósi hivatali és helyiségeinek fűtésére 58 köbméter kemény (bűkk) tűzifa szükségeltetvén, annak beszerzésére — miután a folyó hó 15-dikére kitűzött árlejtés a „Székelyföld“ kiadó hivatalának mulasztása miatt meghiusult — a folyó évi November hó 7-ik napján d. e. 9 órakor alulírott kir. törvényszéki elnök irodájában újabb nyilvános árlejtés tartatik.

Miről vállalkozni kívánók azon figyelemztetéssel értesíttetnek, hogy a törvényszék és kézdivásárhelyi kir. járásbírósi hivatali helyiségei — valamint a kir. ügyészség hivatali és a mellette levő fogház helyiségei részére szükséges tűzifa szállítása iránt együtt külön, — a kovásznai, sepsiszentgyörgyi és nagyajtai járásbírósi hivatali és fogház helyiségek részére szükséges mennyiség iránt járásbíróiágokként külön-külön ajánlat tehető. Továbbá: kötelesek vállalkozni kívánók azon esetben, ha a fennebb felsorolt összes járásbírósiágok, törvényszék, ügyészség és fog-

ház helyiségek részére szükséges mennyiség szállítását együttesen vállalni ohajtják, 120 frt bántépénzt, ellenben csak a törvényszék, kézdivásárhelyi járásbírósiág és ügyészség részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 50 frt, — a kovásznai járásbírósiág részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 25 frt, — a sepsiszentgyörgyi járásbírósiág részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 30 frt és a nagyajtai kir. járásbírósiág részére szükséges mennyiségre

vonatkozólag 15 frt bántépénzt az árlejtés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadékképes papírban letenni és hogy írásbeli zárt ajánlatok is kellő bántépénzzel ellátva az irt határidőig elfogadtatnak.

A feltételek a kézdivásárhelyi törvényszéki elnök irodájában megtekinthetők.

Kézdi-Vásárhelyt, 1896. október hó 19-én.

Jakab Rudolf,

kir. törvényszéki elnök.

178 1—1

HANKÓ ÉS HORGÁSZ

ÁSVÁNYVIZE.

„Hankó“ megfelel a Karlsbadi híres vizeknek s bátran nevezhető magyar Karlsbadnak. Ennek használatára mindenféle gyomor-bélbaj és aranyeres bántalmak biztosan gyógyulnak.

„Horgász“ összetétele ugyanaz, mint a világhírű Gleichenbergi. Kitűnő hatása fényesen bebizonyult gége-, tüdőbajoknál és enyhébb gyomor-bajoknál. A „Horgász“ viz mint kitűnő borvíz borral is igen jól élvezhető. Ennek élvezete mellett hosszabb multság után is kellemetlen érzése, főfájása nincs az embernek.

Kizárólagos főraktár:

IFJ. JANCsó MÓZES

nyomdatulajdonosnál

Kézdi-Vásárhelyt.

M. kir. államvasutak.

M E N E T R E N D.

BRASSÓ-BUDAPEST.

Keleti vonal.

Érvényes 1896. máj. 1-től.

Érvényes 1896. máj. 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	osze 7.48	d. u. 2.45	Medgyes	ind. regg. 10.55	éjjel 12.45	
Botfalva	5.39	8.03		Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé)	11.14	1.01	
Földvár	5.58	8.12		ind. 11.41	1.35		
Mogyorós	6.17	8.47		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 1.29	3.06	este 7.59
Apáca	6.36	9.01		ind. 1.55	3.38	„ 8.06	
Kőpecz	6.55	9.19		ind. 2.17	3.59		
Agostonfalva	7.02	9.25		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	2.56	4.33	
Alsó-Rákos	7.19	9.41		ind. 3.06	4.43		
Homoród	7.45	10.03		ind. 3.37	5.12		
Kacsa	8.02	10.16		Gyéres (elágazás Torda felé)	ind. 3.47	5.18	
Bene	8.23	10.36		ind. 5.24	regg. 6.45	10.45	
Erked	8.43	10.51		ind. 6.13	7.00	11.01	
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	8.—	11.17	2.30
Segesvár (vendéglő)	9.35	11.33		ind. 11.04	d. e. 11.32	2.37	
ind. 9.42	11.40			Budapest	regg. 5.45	este 8.10	regg. 7.40

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4.56	délután 10.25	2.37	Brassó	ind. reggel 5.20	reggel 8.50	délután 3.00
Incefalva	5.09	10.38	2.54	Szász-Hermány	5.34	9.09	3.14
Páva-Zabola	5.22	10.51	3.11	Prázmár	5.53	9.33	3.34
Kovácsna	5.38	11.08	3.43	Kökös	6.04	9.46	3.45
Barátos	5.55	11.24	4.08	Uzon	6.15	10.06	3.57
Nagy-Borosnyó	6.07	11.38	4.27	Kilyen	6.27	10.21	4.09
Eresztvény	6.24	11.55	4.48	Sepsi-Szentgyörgy	6.45	10.49	4.27
Sepsi-Szentgyörgy	6.54	d. u. 12.25	5.28	Eresztvény	7.07	11.17	4.49
Kilyen	7.02	12.33	5.38	Nagy-Borosnyó	7.24	11.47	5.07
Uzon	7.15	12.46	5.54	Barátos	7.45	12.16	5.28
Kökös	7.25	12.56	6.07	Kovácsna	8.08	12.48	5.46
Prázmár	7.45	1.16	6.34	Páva-Zabola	8.19	1.01	5.59
Szász-Hermány	8.01	1.32	6.54	Incefalva	8.31	1.19	6.03
Brassó	8.15	1.46	7.12	Kézdi-Vásárhely	8.45	1.37	este 6.27

Sz. 2751. com. 2990. com. 2986.
896. tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy dr. Szacsavay Gyula ügyvéd által képviselt Janesó Timár Mária végrehajtónak helybeli Janesó Mózes Bálint fia végrehajtást szenvedő elleni 1500 frt tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdívásárhelyi kir. törvényszék területén levő a Kézdí-Vásárhely város határára fekvő és a karatnai 724 sz. tjkvben foglalt 1417/1. hr. számú és 18 frt 50 kr. egy a kantai 499-ik számú tjkvben foglalt A + 1408. hr. számú 220 frt 50 kr. az 1423/1., 1423/2. hr. számú 551 frt, az 1426. hr. számú és 68 frt 50 kr. becsértékű ingatlanra az árverezést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi November hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor a kebli tkvi bíróság irattárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat közpénzben vagy az 1881. 60 t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt évadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy a 1881 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű olismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság.

K.-Vásárhelyt, 1896. szeptember hó 10-én.

Gaál István.
kir. törv. bír.

169 1—1.

Sz. 19707—896.

Hirdetmény.

A mikóújfalubacsoni törvényhatóság közut 10—16 klm. szakaszán lévő 6 drb. műtárgy építési és 1 drb. műtárgy átalakítási munkálatának költségét a közig. bizottság utólagos jóváhagyása melletti helyreállítását 2263 frt 71 kr. összeg erejéig engedélyezem.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az 1896 Október hó 23-ik napjának d. e. 8 órájára a vármegye alispáni hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5 százalékos bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 8 1/2 órájáig délelőtt a vármegye pénztárához annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei kebli számvevősnél a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

S.-Szent-Györgyön, 1896. szept. 7-én.

172. 3—3

Gábor Péter,
alispán.

Sz. 21556—1896.

Hirdetmény.

A folyó évi június hó 15-én tartott vármegyei törvényhatósági közgyűlésben 109 jegyzőkönyvi pont alatt hozott s m. kir. Belügyminiszter uró Nagyméltóságának folyó évi szeptember hó 2-án 78938 szám alatt kelt magas leiratával helyben hagyott határozatával a vármegyei ház déli oldalán a vármegyei ház kibővítése 5004 frt 69 kr. összeg erejéig engedélyezett. Minthogy az előzőleg megtartott árlejtés eredménye nem vezetett a fent említett munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az 1896. évi október hó 23-án délelőtt 10 órára az alispáni hivatal helyiségében tartandó újabb zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett 5004 frt 69 kr. összegig terjedő s a részletes feltételekben előírt 5 százalékos bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz, illetve a vármegyei pénztárhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben

érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Ajánlattevők ajánlataikban kifejezni tartoznak, hogy a további kisebb munkákat a költségvetésben kívül a költségvetésben jelölt egy-ségárak mellett az ajánlatban a ki-hirdetett építkezésnél kitett árból le-engedett százalékos levonása mellett szintén teljesítik.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei alispáni hivatalnál a vármegyei főszámvevői irodában a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

S.-Szentgyörgy, 1896. október 9-én.

Gábor Péter,
alispán.

174. 2—3

Hirdetés.

A kézdívásárhelyi takarékpénztár részvénytársaság 1897. jan. 1-től az intézetnél elhelyezett tőkék után 4% kamatot fizet. Az államiadót az intézet hordozza.

K.-Vásárhelyt, 1896. október hó 16-án.

Az igazgatóság.

175 2—2

Legfelsőbb helyen engedélyezett

„Duna“ biztosító-társaság.

Összes biztosítéki alap

több mint 13 millió forint.

Alapított 1867. évben.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a „Duna“ biztosító-társaság a fő-ügynökséget rám ruházta.

A „Duna“ biztosító-társaság biztosítéki alapja tőkében és tartalékban 8.599.873 frtot és évi díjbevételekben 4.500.000 frtnál többet, összes biztosítéki alap tehát 13.000.000 frtnál többet tesz ki. A „Duna“ biztosításokat eszközöl szabott díjak mellett:

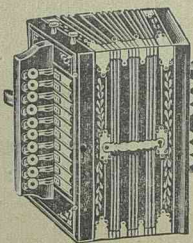
a) tűzkár ellen lak- és gazdasági épületekre;
b) jégkár ellen mindennemű terményekre;
c) szállítási veszélyek ellen tengeren, vasuton és
d) az ember életére, tőkékre és járadékokra, valamint leányok kiházásitása, minden kombináció szerint.

Miután még fölemlitem, hogy az előforduló károk a leglelkismeretesebb módon megbecsültetnek és a társaság által a legpontosabban kifizettetnek. kérem be-ces ajánlataikat s maradok kiváló tisztelettel

177. 1—3.

LÁSZLÓ ZOLTÁN.

Hirdetésekre a lap kiadóhivatalában felvétetnek.

„Bohemia“

világhírű kézi harmonikámat, mely el van látva jó hosszú billentyűkkel és gyöngyház gombokkal, csak

4 1/2 forintért

szállítom.

Ezen harmonikának két kettős fuvója mellett még egy 11 ráncú fuvója van, melynek sarkai a korai elrongálás ellen ércsarkokkal vannak ellátva.

A hangok egyes különálló lemezekon vannak minek következtében a harmonikának orgonához hasonló kellemes hangja van.

15 1/2 × 33
17 × 34
17 1/2 × 34 1/2

cm. nagyságu, 40 hangu, 2 változatu frt 4 1/2
60 „ 3 „ frt 5 1/2
80 „ 4 „ frt 6 1/2

Öntanuló iskola ingyen. Csomagolás és portó 60 kr. Képes árjegyzék szintén ingyen. Szállítás utánvétel mellett. Becserelés meg van engedve. Ismét eladók összekötése kerestetik.

C. A. Schuster
harmonikakészítő
Graslitz (Csehország)

197 3—20

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitós-butor-raktárában

Kézdí-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtől feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, toleitt-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Össze hajtható vas-ágyak 23 rugós matrőcezoal,

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(23 61—100)